

श्रीगणेशायनमः एवमादिपर्वणिसूत्रितानां धर्मार्थकाममोक्षाणां मध्ये सभावनयोर्यज्ञसत्यधृतिगुरुसत्तीर्थसेवनादिना धर्मः प्रतिपादितः विराटायष्टके सेवानीति हि सानृतकुलक्षयादिनार्थः शोकप्रदो निरूपितः द्वादशोर्थफलभूतः कामः सोपसर्गो निरुपप्लवंचमोक्षपदं निरूपितं त्रयोदशादित्रये मोक्षहेतून् दानविद्यावनवासांश्च निरूप्य षोडशे धृतराष्ट्रवद्वनमनाश्रित्य केवलमर्थकामसत्तास्ते मदिरादिकलहेन व्यसनेन

श्रीगणेशायनमः नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ वैशंपायन उवाच षड्विंशोऽथ संप्राप्ते वर्षे कौरव नंदनः ॥ ददर्श विपरीतानि निमित्तानि युधिष्ठिरः ॥ १ ॥ ववुर्वाताश्च निर्घातारूक्षाः शर्करवर्षिणः ॥ अपसव्यानि शकुनामंडलानि प्रचक्रिरे ॥ २ ॥ प्रत्यगूढुर्म हानघोदिशोनीहारसंवृताः ॥ उल्काश्चांगारवर्षिण्यः प्रापतन्गगनाद्भुवि ॥ ३ ॥ आदित्योरजसाराजन्समवच्छन्नमंडलः ॥ विरश्मिरुदये नित्यं कबंधैः सम जनहृदयोद्देगकारकाः ॥ ४ ॥ कस्यचित्त्वथ कालस्य कुरुराजो युधिष्ठिरः ॥ शुश्राव वृष्णिचक्रस्य मौसले कदनं कृतं ॥ ५ ॥ विमुक्तं वासुदेवं च श्रुत्वा रामं च पाण्ड देवस्य समुद्रस्येव शोषणं ॥ वीरानश्रद्धयुस्तस्य विनाशं शार्ङ्गधन्वनः ॥ १० ॥ मौसलं ते समाश्रित्य दुःखशोकसमन्विताः ॥ विषण्णाहतसंकल्पाः पाण्डवाः समुपा विशन् ॥ ११ ॥ जनमेजय उवाच कथं विनष्टा भगवन्मन्धका वृष्णिभिः सह ॥ पश्यतो वासुदेवस्य भोजाश्चैव महारथाः ॥ १२ ॥ वैशंपायन उवाच षड्विंशोऽथ ततो वर्षे वृष्णीनाम नयो महान् ॥ अन्योन्यं मुसलैस्ते तु निजघ्नुः कालचोदिताः ॥ १३ ॥ जनमेजय उवाच केनानुशप्तास्ते वीराः क्षयं वृण्वन् गताः ॥ भोजाश्च द्विजवर्यत्वं विस्तरेण वदस्व मे ॥ १४ ॥ वैशंपायन उवाच विश्वामित्रं च कण्वं च नारदं च तपोधनं ॥ सारणप्रमुखा वीरा ददृशुर्द्वारिकां गतान् ॥ १५ ॥ ते तान्सां वंपुरस्कृत्य भूषयित्वा स्त्रियं यथा ॥ अब्रुवन्नुपसंगम्य दैवदंडनिपीडिताः ॥ १६ ॥ इयं स्त्री पुत्रकामस्य बभ्रोरमिततेजसः ॥ ऋषयः साधु जानीत किमियं जनयिष्यति ॥ १७ ॥ इत्युक्तास्ते तदाराजं विप्रलंभप्रधर्षिताः ॥ प्रत्यब्रुवंस्तान्मुनयो यत्तच्छृणु नराधिप ॥ १८ ॥

विनश्यंतीति प्रतिपाद्यते सप्तदशो निष्कामधर्मस्य फलं गृहादेत्यागोऽष्टादशो तत्पूर्विकास्वर्गप्राप्तिश्च निरूपयिष्यते तत्र राज्यप्राप्त्यनंतरं षड्विंशत्तमे वर्षे सर्वनाशसूचकानुत्पानाह वैशंपायनः षड्विंश इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ भवन् अभवन् ॥ ९ ॥ १० ॥ मौसलं मुसलकृतं कदनं समाश्रित्य मनसि धृत्वा ॥ ११ ॥ १२ ॥ मुसलैः एस्कालग्रैर्मुसलकणैः ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥